

[Honoré]

socialdemokratiet ikke. Der skal køres nogle misundelsesargumenter frem. Unge skal ikke hjælpes. Hvad kommer det de unges ve og vel ved, om det er den ene eller den anden indtægtsklasse, der kan give de unge denne huslige uddannelse, som de har brug for? Det må da være det væsentligste, at de får den.

Kristeligt folkeparti har virkelig med dette forslag givet et bidrag til løsning af ungdomsarbejdsløshedspøblemet, men det afvises med rent formelle og ideologiske argumenter fra socialdemokratiets side.

Der er et spørgsmål, som har været fremdraget af flere af ordførerne, nemlig hvorfor man stiller det krav til en husstand, hvor en ung under uddannelse er ansat, at en af ægtefællerne ikke er heltidsbeskæftiget. Samtidig tales der bl. a. fra socialdemokratiets og socialistisk side om, at man nu skal til at udnytte de unge. Ja men kan man da ikke se, at hvis det ægtepar, der har en ung under huslig uddannelse, begge to er heltidsarbejdende uden for hjemmet, så har de umuligt tid til at give den unge den tilstrækkelige uddannelse? Jeg ved ikke, hvordan man kunne tænke sig at løse det problem? Det skylder socialdemokratiet og flere andre os en forklaring på. Hvordan skulle et ægtepar, hvor hver arbejder 8 timer ude og måske har en halv times eller tre kvarters transport til og fra hjemmet, kunne give en ung en huslig uddannelse?

Vi er glade for den positive holdning til vort forslag fra venstres og konservatives og centrum-demokraternes side, og vi vil gerne drøfte de spørgsmål, som de har rejst, med repræsentanter for disse partier i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende beskatning af erhvervsvirksomheders overførsel af værdier til medarbejderfunds [af Jens Møller (KrF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 71. Fremsat 15/2 78).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Dette forslag er en genfremsættelse af det forslag, som kristeligt folkeparti fremsatte sidste år, og jeg vil derfor kunne henholde mig til, hvad jeg sagde, da vi sidst behandlede forslaget. Men lad mig lige gentage, at jeg synes, det er et positivt træk, at man fra kristeligt folkeparti viser interesse for indførelse af økonomisk demokrati, og jeg vil håbe, at denne interesse er til stede, når vi kommer til udformningen af de mere konkrete forslag om økonomisk demokrati.

Jeg mener imidlertid, at den fremgangsmåde, som kristeligt folkeparti her peger på, er en bagvendt måde at gribe tingene an på. Lad os først blive enige om substansen i økonomisk demokrati, og lad os derefter diskutere skatteproblemerne, herunder skattefrihed eller ikke skattefrihed, i den forbindelse.

Møller Andersen (S):

Som af skatteministeren nys fremhævet er dette forslag til folketingsbeslutning en tro kopi af et forslag, kristeligt folkeparti havde fremme i sidste folketingsssamling. Jeg skal derfor tillade mig at henvise til de gode og oplysende bemærkninger, som hr. Grünbaum ved den lejlighed gjorde som socialdemokratiets ordfører, idet jeg dog gerne i dag vil sige tak til kristeligt folkeparti for en del af den filosofi, der ligger bag deres motiv til at fremsætte forslaget til folketingsbeslutning, nemlig ønsket om at fremme økonomisk demokrati. Det er et positivt træk, som socialdemokratiet hilser med tilfredshed, idet vi dog må konstatere, at kristeligt folkepartis og socialdemokratiets opfattelser af, hvad økonomisk demokrati er, fortsat ikke er identi-

[Møller Andersen]

ske, og vil understrege, at gennemførelse af økonomisk demokrati efter vores opfattelse ikke skal ske ved yderligere skattebegunstigelser.

Det vil heraf fremgå, at socialdemokratiet ikke er særlig positivt stemt over for folketingsbeslutningen.

Thorndahl (FP):

Kristeligt folkepartis beslutningsforslag vedrørende beskættelse af erhvervsvirksomheders overførsel af værdier til medarbejderfonds er en genfremsættelse. Beslutningsforslaget blev sidste gang førstebehandlet den 12. april 1977, og her gav vi udtryk for, at det er fremskridtspartiets klare opfattelse, at kapitalen, der sammen med arbejdet danner grundstammen for en produktion, skal spredes så meget som muligt. Men fremskridtspartiet vil i modsætning til kristeligt folkeparti ikke med lovinitiativer forsøge at gavne enkelte grupper.

Fremskridtspartiet må derfor afvise beslutningsforslaget, og jeg skal i øvrigt henvise til det indlæg, vor ordfører i sagen, hr. Glensgård, holdt ved forrige førstebehandling (Folketingstidende 1976-77, 2. samling, sp. 1749), hvor denne afvisning blev nærmere motiveret.

Jeppe Kristensen (V):

Vi er fra venstres side enige i den grundtanke, der ligger bag det foreliggende forslag, nemlig at lette en spredning af ejendomsretten på frivillighedens grundlag. Vi ønsker at støtte bestræbelser i retning af, at privatsatte medarbejdere får større interesse og dermed automatisk større ansvarsfølelse for deres arbejdsplads. Der kan opnås værdifulde ting, hvis mulighederne herfor udbygges; praktiske eksempler herpå er der efterhånden mange af.

Det skal dog understreges, at venstres interesse først og fremmest går i retning af en udbygning af den individuelle ejendomsret, sådan som det bl. a. sker ved udstedelse af medarbejderaktier. Det foreliggende forslag omfatter et specielt, lille afsnit af hele denne problemstilling.

Forslaget er i sin udformning kortfattet, så kortfattet, at det er vanskeligt at få et klart billede af kristeligt folkepartis tanker med det. Der er jo allerede i den gældende lovgiv-

ning lettelser med hensyn til spredning af ejendomsretten, og dem må vi have frem til vurdering sammen med de intentioner, der ligger i forslaget.

Men vi vil gerne se velvilligt på forslaget i udvalget.

John Winther (KF):

Da der her er tale om en genfremsættelse, kunne jeg for så vidt nøjes med at henvise ganske kort til, hvad vores ordfører ved forslagens første behandling gjorde gældende, men jeg vil da godt lige sige, at vi i den konservative folketingsgruppe naturligvis i princippet er tilhængere af alle foranstaltninger, som kan give privatsatte medansvar i den virksomhed, de er ansat i.

Vi har derfor ikke noget mod sigtet med dette forslag. Men jeg må indrømme, at vi er ganske betænkelige ved den udformning, forslaget har fået. Det er nemlig helt umuligt at overse, hvad der måtte være af muligheder for misbrug, og vi nærer ligeledes betænkeligheder ved indførelse af de nye kontrolforanstaltninger over for erhvervslivet, som kunne blive en følge af dette forslags gennemførelse; alene den formulering, der hedder »under visse omstændigheder«, rummer helt uoverskuelige konsekvenser.

Vi kan derfor ikke støtte forslaget i den nuværende form, men vil dog meget gerne i udvalget arbejde videre med hele denne problemstilling.

Bollmann (CD):

Jeg kan i det store og hele henvise til, hvad jeg sagde, sidste gang forslaget var til førstebehandling, den 12. april 1977.

Som det allerede er nævnt, har man nu fra forslagsstillernes side forsøgt nærmere i bemærkningerne at definere, hvad man mener med de særlige omstændigheder. Det er dog efter vores opfattelse ikke blevet meget klare denne gang, idet man blot opfordrer regeringen til at fastsætte regler mod misbrug.

På CDs vegne vil jeg dog gerne gentage, hvad jeg sagde sidst, nemlig at vi vil se positivt på forslaget under udvalgsbehandlingen.

Ole Olsen (SF):

Da det er en genfremsættelse, er det ikke rimeligt at bruge en hel bunke ord på forsla-

[Ole Olsen]

get; jeg skal dog fremkomme med et par bemærkninger.

Det sigte, som kristeligt folkeparti angiveligt har, kan selvfølgelig ikke være SF imod. Jeg mener, det er dækket, men på den anden side mener jeg også, at det sigte, kristeligt folkeparti angiver at have med forslaget, er dækket af SFs forslag om virksomhedsdemokrati og vel også delvis af socialdemokratiske forslag om økonomisk demokrati.

Jeg finder ligesom den socialdemokratiske ordfører, at det er en noget bagvendt måde at angribe tingene på. Imidlertid er lovforslaget jo så velsignet vagt i sin udformning, at man næsten af den grund kunne sige: ja, det kan vi da godt se på, for der står efter min opfattelse nærmest ingenting.

Men jeg tror nu ikke, at det er en god måde at angribe tingene på, så på trods af en accept af, at kristeligt folkeparti måske og forhåbentlig tankemæssigt er kommet i skred over i retning af at give lønmodtagerne den egentlige indflydelse på virksomhederne, vil jeg sige, det nok er en for bagvendt måde at angribe det på. Vi kan derfor ikke love nogen særlig velvillig behandling af forslaget.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg kender næppe noget begreb, der i den grad er blevet devalueret som begrebet økonomisk demokrati. Man er jo faktisk nået dertil, at hvis nogle medarbejdere har aktier i et foretagende, er det økonomisk demokrati. Hvis arbejderne bliver tvunget til at opspare noget af det, de skulle have haft udbetalt i løn i virksomhederne, er det økonomisk demokrati. Efter vor opfattelse har det ikke en pind med økonomisk demokrati at gøre. Man glemmer, at dette begreb består af to dele, ikke alene af økonomi, men også af demokrati. Det har ikke noget med økonomisk demokrati at gøre, når fire af de fem største banker her i landet har en meget væsentlig indflydelse på den økonomiske politik. Det har ikke noget med økonomisk demokrati at gøre, når A. P. Møller kan skalte og valte med sine olie- og gasforekomster, næsten som det passer ham.

Når der så står i bemærkningerne til forslaget, at sammenfattende er filosofien bag forslaget, at man herved skulle lette vejen for i erhvervsvirksomheder at få indført et økonomisk demokrati på frivillig basis, tør jeg

nok sige, at målet er fuldt, og vi vil i hvert fald ikke medvirke til denne karikatur af økonomisk demokrati.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den tanke, der ligger bag forslaget: at medarbejderne skal kunne komme i besiddelse af en virksomheds aktiver, uden at skattevæsenet blander sig i det, er såmænd meget tiltalende som udgangspunkt, men jeg tror ikke, jeg fornærmer ret mange, når jeg så derefter føjer til: men den form, hvori man har fremsat det for folketingset, er så primitiv, at det er ganske umuligt heroppefra at utale sin støtte til det i den form, hvori det foreligger. Men vi kan vel godt bruge forslaget som udgangspunkt til at drøfte selve forholdet i skatteudvalget; det kunne vi i øvrigt også have gjort uden forslaget, så selv det er en meget begrænset nyttevirkning.

Vi kan altså ikke støtte det, som det foreligger.

Hjortlund Christensen (DR):

Dette beslutningsforslag har relationer til LOs og socialdemokratiets ideer om en ØD-reform. En forbrødring mellem dette forslag og de centrale fonds må klart være i den positive retning, men det er ikke nok til, at retsforbundet kan støtte forslaget.

Jeg skal i øvrigt kun gøre nogle få bemærkninger, bl. a. den, at henlæggelser i mange tilfælde vil være på andres bekostning. Vi må være klar over, at der findes firmaer, der ikke har fornødent overskud til at kunne henlægge, hvorfor medarbejderne dér absolut vil komme i klemme.

Det skal være mine eneste bemærkninger i den sag, for de problemer, der vil blive skabt på arbejdsmarkedet som følge af dette forslag, er uoverskuelige, men vi vil dog følge det på afstand, da vi ikke er med i udvalget, og se, hvad der måtte komme ud af det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudval-

[Formanden]

get. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om persona- lenormering i daginstitutioner [af Tyroll (VS) og Tove Jørgensen (DKP)].

(Beslutningsforslag nr. B 74. Fremsat 15/2 78).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Gredal):

I anledning af, at VS og DKP nu genfrem- sætter det forslag, som de sammen med SF fremsatte for knap et år siden, må jeg til ind- ledning minde forslagsstillerne om, hvad jeg sagde om karakteren af et sådant forslag, da vi havde det til første behandling i maj 1977.

Forholdet er jo det, at siden folketings- et forbindelse med finansloven 1975-76 vedtog en reduktion af personaletallet i daginstitu- tionerne, er alle afgørelser lagt ud til kommu- nerne; det skete som bekendt i april 1976. Ganske vist blev det mellem socialministeriet og Kommunernes Landsforening aftalt, at besparelserne for 1975-76 som forudsat skul- le søges videreført ved kommunernes frivillige medvirken. Men for det første kunne en sådan aftale efter sin natur kun indeholde en henstilling til de enkelte kommuner, og for det andet bortfaldt den fuldstændigt 1. jan- uar 1977, som det også blev nævnt af ar- bejdsministeren ved førstebehandlingen den 10. marts i år af SFs forslag til folketingsbe- slutning om forbedrede forhold inden for daginstitutionsområdet.

Situationen er således den, at der med det eksisterende lovgrundlag ikke længere er hjemmel til fra centralt hold at pålægge kom- munerne en bestemt normering i daginstitu- tionerne. Det er de enkelte kommuner, der efter bistandsloven selv træffer afgørelse om normeringerne i deres institutioner, også i daginstitutionerne.

Som jeg konkluderede, da vi sidst behan- lede dette forslag, skal jeg igen i dag under- strege, at en gennemførelse af en folketings-

beslutning med det angivne indhold vil bety- de en ændring af et af bistandslovens grund- læggende principper, nemlig at ansvaret for de almindelige institutioner, som alle kan få brug for i løbet af deres tilværelse, skal ligge hos de lokale myndigheder.

Da man af forslagens bemærkninger kunne få det indtryk, at tiden har stået stille siden 1975-76 med hensyn til udviklingen i perso- naleforbruget på daginstitutionsområdet, skal jeg benytte lejligheden til i al korthed at give et billede af, hvordan situationen tegner sig i dag, knap 2 år efter, at de centralt fastsatte normeringstal fik deres fulde virkning pr. 1. april 1976 med en beregnet reduktion på ca. 3.600 heltidsstillinger.

Jeg skal her minde om, at der samtidig med fastsættelsen af disse normeringstal blev skabt mulighed for en normering ud over disse tal: efter en individuel vurdering, i små institutioner, i institutioner med uhenigts- mæssige lokaleforhold, i institutioner med ingen eller fjerntliggende legepladser eller i institutioner med et særlig belastet klientel eller med et særlig intensivt børnefremmøde.

Med fastlæggelsen af den statslige refusion af kommunernes udgifter til driften af dagin- stitutionerne er man gået ud fra normalbud- getter, hvor de nævnte normeringstal for 1975 danner maksimumsgrænsen for, hvad kommunerne kan anmelde til refusion af lønudgifterne.

For 1978 er der imidlertid afsat et beløb på 74,6 mill. kr. til refusion af udgifterne til aflønning af personale ud over normerings- grænserne i de tilfælde, jeg nævnte før, hvor særlige forhold ved institutionerne gør det rimeligt.

De samlede kommunale udgifter ud over maksimumsgrænserne var i 1977 på 102 mill. kr., et beløb, der efter forespørgsel til enkelte kommuner ser ud til at omfatte en række forskellige udgifter, men med hovedvægten på løn og øvrige driftsudgifter.

Ud over disse forbedringer til de norme- ringsrammer, der var udgangspunkt for be- sparelserne, forventes der i 1977-78 afholdt udgifter til støttepædagoger af en størrelses- orden på ca. 80 mill. kr., svarende til godt 1.000 fuldtidsbeskæftigede. Disse pædagoger anvendes primært som støtte til børn med vanskeligheder af fysisk eller psykisk art un- der deres ophold i daginstitutionerne.